

[Jens Thoft]

Dernæst åler ministeren os en lille smule for at have fjernet kaffe og sukker og slik – og han kunne såmænd også have sagt kager – fra de fødevarer, som vi vil benytte den lavere momsafgift for. Jeg vil gerne understrege, at når vi har gjort det, har det mest været af redaktionelle årsager. Vi havde nemlig den lidt spøjse oplevelse, da vi præsenterede den oprindelige reform for pressen, at man interesserede sig mest for kaffe, slik, sukker og kager. Vi synes egentlig, der var mere væsentlige ting, og derfor besluttede vi, da vi redigerede det om, at kalde det basale fødevarer, og lod være med at bruge disse eksempler, for så faldt pressen nok ikke over det.

Om den differentierede moms vil jeg gerne sige, at jeg altid er villig til at blive klogere. Nu er det et gammelt punkt hos SF at foreslå differentieret moms. Men hvis det er muligt under udvalgsarbejdet at dokumentere, som hr. Stavvad mener det er muligt at gøre, at det ikke har den sociale virkning, som f.eks. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd fastslår, hvis det er muligt at fastslå, at det ikke holder stik, og at det kan gøres administrativt bedre og lettere på andre måder, er vi da villige til at se på det. Jeg erkender, at det er lidt sandt, at en differentieret moms ikke gør det lettere for erhvervslivet at beregne momsen. Det gør det heller ikke lettere at kontrollere momsen. Så langt vil jeg medgive hr. Stavvad. Jeg føler mig dog fortsat meget lidt sikker på, at der er så lidt social omfordeling i en differentieret moms, som hr. Stavvad siger. Men lad os få nogle tal for det, så vil jeg gerne se på det i udvalget. Det er ikke hensigten at lave det specielt mere besværligt for erhvervslivet eller for den sags skyld for toldvæsenet. De har såmænd nok at se til endda med den massakre, skatteministeren har været i gang med over for toldvæsenet.

Til fru Elisabeth Arnold skal jeg kun gøre en enkelt meget kort bemærkning. Hun spurgte mig, om den omstændighed, at folk begyndte at spare på energien, så der kom færre penge ind i afgifter, end man måske havde budgetteret med i første omgang, ville resultere i højere daginstitutionstakster. Nej, det betyder det vel ikke nødvendigvis, men det betyder da, at vi må ud at hente det tabte provenu et andet sted. Og det kunne man gøre gennem nogle af de mange afgifter, vi har, både de fiskale økologiske afgifter og andre. Der er steder nok at hente pengene.

Det behøver ikke nødvendigvis at være på daginstitutionerne. Den sammenhæng skulle fru Elisabeth Arnold altså ikke se i sagen.

Formanden:

Jeg skal gøre den bemærkning, at det danske sprog er et rigt sprog med så mange nuancer, at der er gode muligheder for at karakterisere både standpunkter og personer, uden at man behøver at overskride grænsen for det parlamentarisk acceptable.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om en grøn industripolitik.

Af Rahbæk Møller (SF) m.fl.
(Fremsat 5/12 89).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Med det foreliggende forslag til en grøn industripolitik har SF fremlagt ganske omfattende og meget nyttige tanker.

Vi behandlede for næsten et år siden to lignende forslag fra SF, dels et om iværksættelse af et miljøteknologisk udviklingsprogram, dels et om iværksættelse af et arbejdsmiljøteknologisk udviklingsprogram. Begge forslag var genstand for indgående drøftelser, og regeringen påpegede på det tidspunkt, at der allerede som opfølgning på regeringens handlingsplan for

[Industriministeren]

miljø og udvikling var taget initiativer til fremme af den nye miljø- og arbejdsmiljøteknologiske udvikling. Regeringen måtte på den baggrund afvise beslutningsforslaget, idet man dog var enig i det faglige indhold i forslagene.

Hvad angår forslaget fra SF om en grøn industripolitik, står vi på mange måder i en tilsvarende situation som for et år siden.

Der er nu tale om en buket af programforslag, der tilsammen skal tegne en såkaldt grøn industripolitik.

Der er nævnt programforslag på i alt 5 områder inden for miljøteknologi, arbejdsmiljøteknologi, vedvarende energi og energibesparelser, ældre- og handicapforsorg og ulandstilpasset teknologi.

Jeg er ganske enig med forslagsstillerne i, at vi bør stimulere industriudviklingen, således at landet kan udnytte de erhvervsmæssige og valutatiske gevinster, der ud over de miljømæssige kan være knyttet til en fremme af dansk miljøteknologi i bredeste forstand.

Der er for mig ingen tvivl om, at dansk erhvervsliv har noget at byde på inden for de områder, der indgår i forslaget. Det ser vi allerede i dag inden for miljøindustrien, hvor Danmark er godt med på verdensmarkedet.

Det fodfæste ser jeg gerne udbygget, ikke mindst i betragtning af at dette marked er i kraftig vækst.

I bemærkningerne til beslutningsforslaget fremhæves nødvendigheden af at målrette den industripolitiske indsats på områder, hvor dansk erhvervsliv har særlig kompetence eller har forudsætninger for at udvikle særlige kompetencer.

Dette synspunkt kan jeg kun tilslutte mig; det er faktisk den vej, som vi netop nu betræder i industripolitikken.

Der er i de seneste år sket en udbygning af målrettede udviklingsprogrammer, f.eks. i det såkaldte TUP-program, det teknologiske udviklingsprogram, og i det materialeteknologiske udviklingsprogram.

Denne politik kommer også til udtryk i regeringens strategiske forskningsprogram, hvor vi har peget på en række områder af interesse for særlig industriel udviklingsindsats.

Fødevarerområdet er et af dem. Industriministeriet, Landbrugsministeriet og Undervisnings- og Forskningsministeriet er langt fremme i et samarbejde om etablering af et levnedsmiddelteknologisk udviklingsprogram.

Miljøområdet var ligeledes nævnt i det strategiske forskningsprogram. Også her er Industriministeriet og Miljøministeriet langt fremme med udformningen af et miljøteknologisk udviklingsprogram.

Programmet vil komme til at indeholde mange af de elementer, som er nævnt i SF's forslag.

I februar 1989 beskrev både miljøministeren og arbejdsministeren regeringens aktiviteter på det miljøteknologiske og arbejdsmiljøteknologiske område.

Disse aktiviteter er i det forløbne år blevet videreført, idet regeringen fortsat arbejder på at udmønte initiativerne i handlingsplanen for miljø og udvikling.

Jeg kan i den forbindelse nævne, at det i det forslag til ny erhvervsfremmelov, som regeringen vil fremsætte meget snart, vil indgå som et formål, at man ved erhvervsfremmende foranstaltninger bl.a. sigter på at fremme tilpasningen i erhvervsstrukturen til konkurrenceforhold, miljøforhold og den samfundsmæssige udvikling i øvrigt.

Jeg har desuden allerede nævnt et miljøprogram.

I juni sidste år blev der indgået en samarbejdsaftale mellem Industri- og Handelsstyrelsen og Arbejdstilsynet. Aftalen er baseret på de støtteordninger, som Industri- og Handelsstyrelsen råder over.

Den ordning, der umiddelbart kan være aktuell, er industrielle samarbejdsprojekter, hvor der er mulighed for at støtte udvikling af arbejdsmiljørigtige produktionsprocesser eller produkter.

Arbejdsmiljø og miljø er en integreret del af det materialeteknologiske udviklingsprogram, og et forprojekt vedrørende metoder til miljø- og arbejdsmiljøvurderinger er under etablering.

Regeringen vil i denne folketingssamling fremlægge en handlingsplan for energiområdet. Energibesparelser og vedvarende energi vil indgå som hovedelementer i energihandlingsplanen.

Endvidere er det et væsentligt led i den langsigtede udviklingsstrategi for energiområdet, at der skal gennemføres en øget forsknings- og udviklingsindsats i samspil med den industrielle udvikling.

Regeringen har allerede taget forskellige initiativer, der skal fremme den teknologiske udvikling på energiområdet.

[Industriministeren]

På biogasområdet er der iværksat en handlingsplan, som løber til udgangen af 1990. På baggrund af erfaringer med igangsatte demonstrationsanlæg vil det nedsatte koordinationsudvalg fremlægge forslag til den videre udvikling på området.

Også på vindmølleområdet er der lagt op til en øget indsats. Heri indgår lovforslaget om en ny ordning for godkendelse og kvalitetssikring af vindmøller i Danmark samt en statslig garantiordning for vindmølleprojekter i udlandet.

Hvad angår ulandstilpasset teknologi, foregår for tiden en behandling af dette emne inden for rammerne af det af udenrigsministeren nedsatte kontaktudvalg om industriudvikling i ulandene med deltagelse af bl.a. repræsentanter for erhvervsorganisationer og fagbevægelse.

I forbindelse med en konference om erhvervslivet og udviklingsbistanden i november 1989 blev der som resultat heraf fremlagt en rapport om teknologioverførsel og teknologiuudvikling.

Jeg kan oplyse, at miljøministeren gerne ville have været til stede og også berettet om de aktiviteter, der foregår inden for Miljøministeriets område, men jeg har lovet at medtage disse synspunkter og vil med formandens tilladelse redegøre for det også.

På Miljøministeriets område er der allerede igangsat en række initiativer, der er elementer i en bæredygtig udvikling og med SF's ord »en grøn industripolitik«. Miljøministeren vil dog begrænse sig til at nævne et par af de nyeste initiativer.

Miljøministeren er netop i disse dage ved at oversende en handlingsplan for renere teknologi til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. Planen dækker de næste års indsats, og regeringen har allerede på Miljøministeriets område afsat 230 mio. kr. til udvikling af renere teknologi i de kommende 3 år.

Som jeg allerede har nævnt, vil Industriministeriet og Miljøministeriet i fællesskab lave et miljøteknologisk udviklingsprogram. Det vil betyde, at Miljøministeriets tilskudsbevilling til renere teknologi vil blive anvendt i nært samarbejde med Industri- og Handelsstyrelsen.

Regeringens ønske om at fremme en helhedsorienteret miljø- og erhvervs politik vil blive understreget af det forslag til ny miljøbeskyttelseslov, som miljøministeren vil fremsætte i nær fremtid.

Lovforslaget lægger op til, at renere teknologi kan blive det virkemiddel, som skal fremme en bæredygtig udvikling. Dette vil understrege, at miljø- og industripolitikken bringes til et samvirke, hvilket jo også er tankegangen bag SF's beslutningsforslag.

Miljøministeren har tillid til, at lovforslaget på en række områder vil medvirke til, at miljø- og industripolitikken gensidigt kan anspore hinanden til en udvikling, der er både bæredygtig og konkurrencedygtig.

Konkluderende kan jeg sige for både miljøministeren og industriministeren, at regeringen til foråret vil afgive en status for handlingsplanens realisering. I forbindelse hermed, og når regeringen fremlægger energihandlingsplanen og transporthandlingsplanen, vil der blive redegjort nærmere for regeringens initiativer. Jeg vil anbefale, at Folketinget venter med at tage en mere omfattende drøftelse af initiativerne indtil da.

Regeringen må altså konstatere, at der allerede er taget initiativer inden for flere af de områder, som indgår i beslutningsforslaget. Regeringen kan derfor ikke tilslutte sig forslaget. Men regeringen takker for forslaget.

Som det er fremgået, er vi på mange måder ganske enige med forslagsstillerne. For at sikre en fortsat effektiv udnyttelse af de statslige udviklingsmidler vil regeringen arbejde for en stadig styrkelse og koordination mellem de fagministerier, som forslaget nævner; og de øvrige overvejelser, som ligger bag forslaget, vil indgå i regeringens videre arbejde.

Svend Andersen (S):

Jeg skal allerede fra starten tilkendegive, at vi i Socialdemokratiet er positive over for de forslag, som SF her fremsætter. Det bør ikke overraske nogen, når man ser på, hvad der tidligere er blevet fremsat. Enkelte af forslagene svarer jo til noget af det, vi tidligere har diskuteret, både fremsat af SF og af os. Jeg skal derfor ikke gå i detaljer med de enkelte forslag, kun gentage, at vi er positive.

Socialdemokratiet har fremsat et erhvervs politisk program, hvor vi i modsætning til regeringen har den opfattelse, at det offentlige engagement skal være langt mere fremtrædende, således som det også fremgår af dette beslutningsforslag.

[Svend Andersen]

De vanskeligheder, som dansk industri og beskæftigelse har, løses ikke ved en stadig mere passiv holdning fra regeringen og Folketinget. Løsningen af disse problemer kræver en mere målrettet indsats for produktion og investeringer, for mere eksportfremgang og for mindre import. De forslag, som SF her har fremsat, er efter vores opfattelse glimrende elementer i en sådan målrettet fremadrettet industripolitik.

Nu har jeg bemærket, at forslagsstillerne henviser til, at et af de bærende elementer kunne være udviklingskontrakter, og det er vi enige i, men det fremgår af bemærkningerne, at sådanne instrumenter allerede findes i industripolitikken, og hvis jeg har læst regeringens industripolitik rigtig, mener jeg, det netop er et af de områder, der er fjernet i regeringens industripolitik. Muligheden for at oprette udviklingskontrakter er væk, men den omstændighed, at de er fjernet, behøver jo at ikke betyde, at der ikke er behov for dem. Vi er enige med SF i, at det er et middel, der må tages i anvendelse.

Endvidere har forslagsstillerne sagt, at finansieringen af sådanne udviklingskontrakter kunne finde sted ved en omprioritering af de eksisterende midler inden for teknologisk udvikling. Jeg går ud fra, at man ikke her tænker på, at man kan fjerne nogle midler fra f.eks. teknologisk service, idet basisbevillingerne f.eks. til Dansk Teknologisk Institut efter vores opfattelse i hvert fald ikke er af en sådan størrelse, at der kan fjernes noget her, tværtimod.

Endvidere sagde ministeren, at Danmark var kommet godt med. Det er muligt, at det ud fra nogle udgangspunkter kan betragtes, som om vi er kommet godt med, men målt internationalt er der stadig væk meget, vi skal have nået endnu.

Industriministeren opremsede en lang række af de aktiviteter, som regeringen var i gang med, og det er jo også udmærket, men samtidig sagde industriministeren jo også, at støtten til disse områder gives inden for de midler, som ministeren råder over, og når vi ser på udviklingen på det økonomiske område, må vi konstatere, at der efterhånden ikke er ret meget tilbage, og støttemidlerne på de kommende finanslove vil også blive mindre og mindre, så det er altså ikke nok blot at tage initiativer, der kan holdes inden for de midler, som regeringen råder over; der skal noget mere til.

Nu omtalte industriministeren en lang række aktiviteter, som allerede var i gang, og det var jo næsten en besvarelse af en forespørgsel. I den forbindelse kan jeg oplyse, at Socialdemokratiet har anmeldt en forespørgsel, som vi venter ret hurtigt kan komme til debat, og hvori en række af disse emner formentlig vil komme til at indgå.

Vi er positive over for dette forslag, og vi er også indforstået med, at det måske bør indgå i en større samling industripolitiske tiltag, og det går jeg også ud fra at forslagsstillerne er indstillet på at de gør.

Kai Dige Bach (KF):

Jeg har påtaget mig at være stand-in for vort partis ordfører i denne sag, fru Else Theill Sørensens, og skal her fremføre hendes indlæg.

SF's beslutningsforslag og bemærkningerne dertil indeholder mange elementer, som vi i Det Konservative Folkeparti helt kan tilslutte os.

Vi er f.eks. helt enige i, at Danmark skal have store fordele ved at være først med nyskabelser på f.eks. det miljøteknologiske område.

For det første vil det gavne vort eget miljø, og for det andet vil det ganske givet give gode muligheder for eksport af både knowhow og produkter. Vi er også enige i, at en fremtidig indsats må gå ud på at fremme udviklingen af rene teknologi i højere grad end rensningsteknologi.

Når jeg alligevel på mit partis vegne vil afvise forslaget, er det, fordi jeg mener, det er unødvendigt at vedtage det. Det er det, fordi der allerede er initiativer i gang med de samme intentioner, således som industriministeren på både miljøministerens og egne vegne netop har gjort rede for.

Svend Heiselberg (V):

Ministeren har jo allerede omtalt regeringens initiativer på mange af de områder, som SF foreslår, og jeg skal ikke føje noget nyt dertil.

Det forholder sig jo således, at regeringen vil fremlægge en energihandlingsplan, en transporthandlingsplan osv., som vil komme ind på en lang række af de initiativer, SF foreslår.

I Vestre synes vi, det er godt, at man har en løbende debat om at gøre tingene bedre, og jeg synes også, at erhvervslivet er fuldt opmærk-

[Svend Heiselberg]

som på, at de på mange områder kan og bør have et fornuftigt samarbejde med det offentlige om alle mulige udviklingsprogrammer, men det er min opfattelse, at vi ikke skal pådutte samfundet et behov, som slet ikke ikke foreligger.

Det er jo blevet en modesag, at de forskellige partier forsøger at påkalde sig befolkningens opmærksomhed ved at give udtryk for, at de står for en grøn politik. Her er i dag en grøn afgiftsreform, en grøn industripolitik osv.

Jeg synes, det er det rene pjat, som kun tjener til underholdning for de mennesker, der befinder sig i en god afstand fra realiteternes verden. Realiteternes verden er, at man ikke bare kan stille krav til det erhvervsliv, som skal producere, eksportere og konkurrere. Alle økonomiske krav til erhvervslivet skal fjernes.

Vi kan udarbejde og vedtage nogle forskellige forslag, og det er jo udmærket, hvis erhvervslivet vil tage imod dem. Mange af de ting, som er foreslået her af SF, har ministeren belyst godt. Hun har også stillet i udsigt, at vi senere vil få et forslag til en ny erhvervsfremmelov, og herunder vil vi få lejlighed til at diskutere de forskellige spørgsmål, men jeg håber ikke, den så vil blive misbrugt ved at blive kaldt en grøn erhvervsfremmelov.

Jeg skal afvise forslaget.

Ingrid Kjældgaard (FP):

Fremskridtspartiet er som bekendt tilhænger af en fri markedsøkonomi. Vi anser ikke blot forslaget som planøkonomisk, men også som direkte ødelæggende.

Vi skal bevæge os bort fra en styret bureaukratisk økonomi over mod en fri og åben økonomi. Alle planøkonomier viser, at hverken miljø eller industri kan trives i sådanne styrede forhold.

Vi har ikke brug for en grøn økonomi, vi har brug for en fri økonomi; derfor afviser vi forslaget.

Elisabeth Arnold (RV):

Fra Det Radikale Venstres side kan vi tilslutte os mange af de positive ord, der fra industriministerens side blev sagt om enkelte elementer af dette forslag.

Forslaget rummer mange gode og fornuftige ting, men der er ikke noget nyt i det, og vi synes, at emnerne faktisk allerede er fælles eje for en

stor del af folketingsmedlemmerne herinde, bl.a. på det miljøteknologiske, på det energiteknologiske og andre områder, hvor der er taget initiativer, der peger i samme retning, som SF's forslag peger på.

Derfor synes jeg ikke, at forslaget er særlig vigtigt, men derfor kan intentionerne jo være udmærkede, og vi støtter naturligvis også de intentioner, som regeringen har i samme retning, om at skabe en mere miljøvenlig industri og også derved skabe basis for fornuftig eksportudvikling til lande, som er længere bagud, end vi er, og det er der jo mange der er. Det kan man sige er synd for miljøet, men til glæde for den danske økonomi.

Jeg synes ikke, at forslag nr. 4, der hedder: »Udviklingsprogrammer i tilknytning til dele af den offentlige service, f.eks. ældre- og handicappforsorg«, er særlig grønt. Hvad det angår, er jeg enig med de ordførere, der har sagt, at man jo ikke kan putte alt ind i den boks, der hedder, at det skal være grønt. Der er noget, der simpelt hen bare er fornuftigt, og det synes jeg også vi skal give tilslutning til, alene fordi det er fornuftigt, men ikke fordi det er grønt.

Jeg vil gerne gøre en enkelt bemærkning til afsnittet om det arbejdsmiljøteknologiske udviklingsprogram. Det er selvfølgelig lidt drilagtigt, men det er for at prøve at sige noget, der er lidt anderledes end det, de andre ordførere har sagt.

I bemærkningerne til forslaget om det arbejdsmiljøteknologiske udviklingsprogram står der, at man gerne vil have flere eksempler på disse, f.eks. udvikling af asbestfri eternit, vandbaserede malinger, affedningsmidler på vandbasis osv. Sådanne eksempler vil vi gerne have flere af, og det er selvfølgelig udmærket, og jeg forstår godt, hvad forslagsstillerne mener. Men lige præcis inden for arbejdsmiljøteknologiområdet er det jo desværre sådan, at fremskridtene sker på baggrund af tragiske begivenheder, kriser eller katastrofer, og problemet med arbejdsmiljø specielt er, at vi bogstavelig talt skal se skaderne først, og at kun meget langt bagudrettede og store materialer, der forsyner os med statistik af god kvalitet, kan give os et fingerpeg om, hvad der er galt.

Derfor håber jeg ikke, at vi skal se flere eksempler på nødvendigheden af f.eks. at fjerne asbest fra eternit osv. Jeg tror, forslagsstillerne ved, hvad jeg mener. Men specielt på arbejds-

[Ellsabeth Arnold]

miljøteknologiområdet er det svært at forudse, hvad det er for ting, man skal forske i, for man kender måske skaderne, men ved ikke, om de er arbejdsbetingede, eller om de skyldes noget helt andet.

Efter denne lille supplerende bemærkning skal jeg fastslå, at vi ikke kan støtte forslaget, men der er jo mange gode ting i det, som vi i øvrigt vil arbejde for at få frem i regeringen.

Kofod-Svendsen (KRF):

Vi er i Kristeligt Folkeparti meget positive over for de tanker og intentioner, der ligger i dette forslag fra SF. Jeg synes, at det, der lægges op til, er ambitiøst, men det er rigtigt, hvad der understreges.

Jeg har også med interesse lyttet til ministerens redegørelse, og jeg er klar over, at man allerede er i gang med flere af de ting, der foreslås. Det er jo ikke sådan, at det, SF kommer med, er fuldstændig nyt og ikke tænkt før; det er spørgsmål, som vi har været optaget af i adskillige år, men det, SF vil fokusere på, er, at man yderligere får fremmet det, vi har været optaget af i adskillige år.

Imidlertid forstår jeg, at regeringen har forskellige overvejelser for yderligere at fremme en miljørigtig industripolitik, og vi er i Kristeligt Folkeparti meget optaget af, hvilke konkrete udmøntninger der nu kommer fra regeringen, for jeg synes nok, at den tale, ministeren holdt, med rette skaber nogle forventninger.

Det gode ved SF's forslag er, at det lægger et godt pres på regeringen til, at der kommer en opfølgning af den tale, og det er klart, at hvis regeringen virkelig viser handlekraft de næste måneder, kan man sige, at SF's forslag er blevet realiseret.

Men hvis regeringen ikke gør meget efter den smukke tale, vi har hørt – hvis det flader ud og der ikke rigtig sker noget – så mener jeg, det kan blive nødvendigt at vedtage et beslutningsforslag, om end ikke nødvendigvis formuleret lige præcis som det foreliggende forslag fra SF.

Men vores konklusion er, at vi synes, det er nogle rigtige intentioner, og vi har været glade for den tale, ministeren på regeringens vegne har holdt.

Nu er vi spændt på, hvilken offensiv indsats regeringen vil gøre – eller sagt anderledes: Nu ligger bolden hos regeringen, og vi er spændt på at se, hvordan regeringen spiller bolden i de

kommende uger, og vi vil vurdere vores stillingtagen ud fra de udspil, regeringen nu kommer med.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg skal takke for tilslutningen fra Socialdemokratiet og fra Kristeligt Folkeparti, og jeg skal også takke for meget venlige og positive bemærkninger ikke mindst fra ministerens side og til dels også fra regeringspartierne ordførere.

Det er regeringens erklærede mål, at der skal tages hensyn til en bæredygtig udvikling, og at denne skal indarbejdes på alle politikområder. Det er langt fra alle regeringens erklærede mål, som SF er enig i, men her er et, som vi kan give fuldtone tilslutning til. Somme tider har jeg fornemmelsen af, at vi giver mere fuldtone tilslutning til denne målsætning, end regeringen selv gør det, for det, vi så ofte ser, er jo, at den glemmes, når det kommer til stykket.

Derfor skal jeg ikke skjule, at jeg blev både noget glad, men også noget skeptisk, da jeg hørte ministerens tale, hvor hun jo tilsluttede sig stort set alle intentionerne. Jeg havde selvfølgelig ikke ventet, at hun ville tilslutte sig selve forslaget. Jeg er selvfølgelig glad for, at der nu er en chance for, at der faktisk sker noget.

Men alligevel er jeg skeptisk. Dels har vi jo hørt noget af det før. Jeg mindes f.eks., at vi havde en tilsvarende debat i fjor, hvor den daværende arbejdsminister, nuværende finansminister, sagde, at de tanker havde han allerede i 1986, da han blev arbejdsminister; det var ganske rigtigt, det havde han faktisk, men der var ikke sket noget som helst siden da. Oftest kommer der altså pæne ord og ingen handling. Det er den ene grund til, at jeg er en lille smule skeptisk.

Den anden er, at ministerens kasse jo er tom, som hendes forgænger gjorde hende opmærksom på, da hun overtog kassen, og det gør det svært at gøre noget. Og specielt er det middel, som ifølge forslaget er et hovedmiddel, og som også har været det instrument, der har ligget bag de ting, der er sket – for noget er der jo sket indtil nu gennem udviklingskontrakter – ganske enkelt fjernet fra hendes budget. Derfor har jeg lidt svært ved at se, hvad der kan gøres, men okay, jeg håber, det er rigtigt.

Jeg hæftede mig ved ministerens lange tale, hvori hun nævnte mange udmærkede initiativ-

[Rahbæk Møller]

ver, de fleste af dem fra andre ministeriers områder, og det er jo ikke i sig selv overraskende. At en energiminister beskæftiger sig med energipolitik, er jo ikke noget nyt, det havde vi altså også forventet. Det er ikke det samme som at inddrage energipolitikken i industripolitikken, som det her forslag går ud på.

Men jeg forstod på ministeren, at der var nogle initiativer undervejs, f.eks. ville der komme det dér miljøteknologiske udviklingsprogram mellem Industriministeriet og Miljøministeriet. Det glæder vi os til at se, det har vi jo ønsket i flere år. Og som Kristeligt Folkeparti sagde, er bolden nu på regeringens bord, vi må se, hvad der kommer, og jeg håber, at det bliver godt.

Jeg vil dog godt føje én ting til. Man har nu mødt den her utrolige tilslutning. En enkelt ordfører karakteriserede nærmest forslaget som en banalitet, mens hr. Kofod-Svendsen fra Kristeligt Folkeparti sagde, det var ambitiøst. Hvis det var en banalitet, så burde det, hver gang vi hører en konservativ eller Venstrepolitiker stå i en erhvervsorganisation og tale industripolitik, indgå, at regeringen fører ren målrettet industripolitik, der sigter på at indarbejde miljøhensyn og energihensyn osv. Den slags taler har jeg ikke hørt ret mange af. Jeg er jævnligt ude og diskutere erhvervs politik med borgerlige ordførere, men så trivielt er det altså ikke, og så meget er hensynet ikke søvet ind i industripolitikken, at det er en selvfølge, at den slags taler bliver holdt; de holdes stort set ikke.

Om de enkelte ordførertaler skal jeg i øvrigt sige tak til hr. Svend Andersen endnu en gang. Hvad angår udviklingskontrakter, er det rigtigt nok, de fandtes jo og er blevet brugt i adskillige år. De fandtes, indtil de blev fjernet her ved finanslovens ikrafttræden. Vi foreslår en udvidet brug af dem, og vi foreslår, at der sker en omprioritering, ikke på bekostning af et teknologisk servicenet, det tror jeg ville være forkert, men der var andre teknologiudviklingskonti, hvor man kunne forestille sig en højere andel brugt netop på at udvikle kontrakter.

Ligeledes var der – og det er der vist nok stadig væk – penge til samarbejdsprojekter. Jeg tror, det er en bedre idé at udforme udviklingskontrakter som et samarbejdsprojekt end bare at give penge til samarbejde. Det er somme tider bedre at lade folk samle sig om en opgave end bare sige: I får et tilskud, hvis I samarbejder. Det er noget af filosofien bag det.

Jeg noterede, at hr. Svend Heiselberg sagde, at det er det rene pjat; han afveg derved lidt fra de andre regeringspartiers ordførere, men det er ikke usædvanligt, at Venstre gør det.

Fru Ingrid Kjældgaard udtalte sig for en fri markedsøkonomi. Vi skal væk fra bureaukratisk økonomi, dvs. væk fra enhver form for industripolitik. Jeg synes, vi ved lejlighed burde sende fru Ingrid Kjældgaard til Japan, for at hun kunne overbevise dem om værdien af, at staten overhovedet ikke på nogen måde forsøger at blande sig i erhvervsudviklingen, men at man alene overlader det til privat industri. Det kunne være, de troede på hende, og så ville vores konkurrencesituation over for Japan blive kraftigt styrket.

Fru Elisabeth Arnold hæftede sig ved en bemærkning i arbejdsmiljøpunktet og sagde, at hun regnede med, at vi godt vidste, hvad hun mente. Det tror jeg såmænd også vi gør. Men jeg vil da godt føje til, at jeg også troede, at fru Elisabeth Arnold forstod, hvad vi mener. Det er altså ikke vores plan, at vi nu skal have rigtig mange arbejdsmiljøulykker, og så vil vi gå hen og reparere på dem.

Jeg vil godt føje til, at jeg synes, fru Elisabeth Arnold gør det lidt for enkelt. Det er, tror jeg nok, en etableret kendsgerning, at vi her i landet er nået rimelig langt på miljøområdet, men ikke så langt på arbejdsmiljøområdet, og det er ikke kun, fordi det er svært at konstatere, det har noget at gøre med, at landet har satset bedre og har haft en mere hensigtsmæssig styring af de ting dér. Der kan gøres mere.

Afslutningsvis skal jeg sige mange tak til hr. Kofod-Svendsen for den positive behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af Folketinget Nyrup Rasmussen (S), Svend Andersen (S), Kelm-Hansen (S), Tove Lindbo Larsen (S), Lissa Mathiasen (S), Erling Olsen (S), Jimmy Stahr (S) og Bjørn Westh (S) har meddelt mig, at de ønsker til industriministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvorledes forestiller industriministeren sig at der – efter regeringens finanslovsaftale for 1990 med Fremskridtspartiet – kan tilrettelægges en dansk aktiv erhvervspolitik, som – på linie med forholdene i andre europæiske lande –

kan styrke Danmarks forberedelser til bl.a. EF's indre marked og et bredere europæisk økonomisk samvirke i 1990'erne?«
(Forespørgsel nr. F 14).

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 16. januar 1990 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående Folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 14.07
